

**UCHWAŁA NR XXIV/588/16
RADY MIASTA GDYNI**

z dnia 28 września 2016 r.

**w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych
dotyczących założeń gdyńskiej polityki międzypokoleniowej**

Na podstawie art. 5a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz Uchwały Nr XLIV/1075/2006 Rady Miasta Gdyni z dnia 30 sierpnia 2006 roku w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta Gdyni, Rada Miasta Gdyni uchwala co następuje:

§ 1. Kieruje się do konsultacji z mieszkańcami założenia gdyńskiej polityki międzypokoleniowej, które stanowią uzasadnienie do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustala się, że konsultacje zostaną przeprowadzone w formie bezpośrednich spotkań (m.in. debat, warsztatów, dyskusji panelowych) z mieszkańcami, w czasie których zostanie sformułowana i odpowiednio udokumentowana opinia mieszkańców oraz w formie ankiet, w tym także elektronicznych.

§ 3. Konsultacje będą miały zasięg ogólnomiejski i przeprowadzone będą z mieszkańcami Gminy Miasta Gdyni.

§ 4. Ustala się czas trwania konsultacji: 1 styczeń 2017 r. – 31 marzec 2018 r.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gdyni.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Gdyni

Joanna Zielińska

UZASADNIENIE

Historia Gdyni jest dowodem na to, że ludzie stanowią najistotniejszy kapitał nowoczesnych miast. Inwestowanie w ludzi, we wspólnoty i społeczności lokalne jest w ocenie władz Gdyni jedną najważniejszych misji. Ideą przewodnią osób kreujących politykę zrównoważonego rozwoju społeczności jest przywrócenie wartości i ponowne ukazanie siły jaka tkwi w najstarszych pokoleniach miasta. Nagromadzone przez lata doświadczenia budowniczych Gdyni wykorzystywane są do utrwalania tego, co w przeszłości było wartościowe. W doświadczeniu tym kryje się entuzjazm ludzi budujących od podstaw jedno z najbardziej dynamicznych miast w Polsce. W osobach, które pamiętają czasy zmagania się o poprawę losów gdynian w trudnych czasach wojennych i reżimu komunistycznego, ocalona pozostała zaradność, poczucie solidarności oraz unikalne poczucie dumy i satysfakcji z dokonanego dzieła - z miasta, którego każdy Gdynianin jest częścią. Wzorce czerpane są również z doświadczeń tych osób, które w codzienności zmagają się z szeregiem barier - barier wymuszających determinację, upór i ambicję przerastającą swą mocą wielu młodszych i pełnosprawnych obywateli miasta.

Gdynia obchodzi w tym roku 90 lat. Z punktu widzenia rozwoju tkanki miejskiej jest miastem młodym, jednakże pomimo młodzieńczej metryki dotyczą jej te same wyzwania demograficzne co inne miasta Polski i Europy. Seniorzy są ważni dla Gdyni nie tylko z powodów populacyjnych, lecz także z uwagi na niezwykle kapitał społeczny, którego są piastunami. Młode miasto Gdynia jest bogate doświadczeniem swoich mieszkańców, łączy w sobie pozornie przeciwstawne wartości - jest miastem tradycyjnie nowoczesnym.

Gdynia, jako pierwsze polskie miasto uzyskało certyfikat „Miasto przyjazne starzeniu”, będące wyrazem uznania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dla konsekwentnie prowadzonej polityki wobec osób starszych. W Gdyni, od wielu lat, rozwija się politykę społeczną w duchu promowanych przez WHO wartości i konkretnych wskazówek, kładzie szczególny nacisk na kompleksowe odpowiadanie na potrzeby mieszkańców wszystkich grup wiekowych, tworząc warunki pod „aktywne starzenie w sprzyjającym mieście”. Tytuł przyznany miastu przez WHO, zwieńcza kolejny etap tworzenia miasta otwartego i przyjaznego. Jednakże potrzeby mieszkańców, tak samo jak sami odbiorcy działań, nieustannie się zmieniają, koniecznym zatem jest ciągle podejmowanie dyskusji. W tym kontekście otwarcie dialogu o polityce senioralnej jest w pełni uzasadnione.

Starzenie się jest procesem trwającym całe życie, dlatego koniecznym jest włączenie we współodpowiedzialność za miasto jak najszerszego grona mieszkańców, niezależnie od ich metryki. Zachęcając do partycypacji i słuchając głosu kolejnych pokoleń można mieć pewność, że wprowadzane rozwiązania są rzeczywiście skuteczne i odpowiadają na realne potrzeby. Dzięki szerokiemu dialogowi społecznemu mamy szansę zbudować międzypokoleniowy pakt na rzecz seniorów – pakt, którego beneficjentami wszyscy kiedyś zostaniemy.

Gdynia opiera swoją politykę senioralną na czterech filarach: aktywizacji, partycypacji, dialogu międzypokoleniowym i opiece. Znajdują one swój wyraz m.in. w:

- odpowiadaniu na potrzeby osób starszych,
- wzmacnianiu aktywności gdyńskich seniorów,
- innowacyjnym podejściu do problemów i ich rozwiązań,
- partycypacyjnym procesie twórczym,
- dialogu międzypokoleniowym.

Uszczegółowieniem tej polityki jest Gdyński Program Senioralny na lata 2015-20, wskazujący najważniejsze potrzeby i kierunki ich zaspokajania. Należy mieć świadomość, że dostosowanie przestrzeni miejskiej i obywatelskiej do wyzwań starzejącego się społeczeństwa wymaga dalszej, nieustannej i wieloletniej pracy. Konsekwentne wdrażanie koncepcji „miasta otwartego” zaowocowało w ostatnim czasie wieloma zmianami, które wprost przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców, zwłaszcza tych o szczególnych potrzebach. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- Kilkunastoletnia już działalność **Rady ds. Seniorów**, pierwszej tego typu w Polsce;

- działalność **Centrum Aktywności Seniora** pierwszej w Polsce jednostki tego typu;
- działalność **Gdyńskiego Uniwersytetu III-go wieku**, jednego z największych w Polsce;
- rozwój sieci **klubów seniora**;
- **programy profilaktyki zdrowotnej**;
- program **Gdynia 55+**, służący aktywizacji ruchowej, społecznej i kulturalnej seniorów
- tworzenie przyjaznej osobom starszym przestrzeni publicznej – **Otwartych przestrzeni** (dostosowanie taboru komunikacji publicznej do potrzeb osób z trudnościami w poruszaniu się, programy usuwania barier architektonicznych w mieście, rozbudowa infrastruktury służącej seniorom – ławki, bezpieczne przejścia dla pieszych), z zaangażowaniem samych seniorów w ramach **Spacerów badawczych**;
- sięgnięcie do wspomnień seniorów przy tworzeniu **map sentymentalnych**, będących ważnym elementem procesu rewitalizacyjnego;
- **Gdyński Dialog o Jakości Usług Opiekuńczych** - włączenie seniorów do procesu projektowania usług dla nich samych;
- tworzenie nowych form wsparcia, takich jak **światlica opiekuńcza** - alternatywna forma usług opiekuńczych;
- **Panel Obywatelski oraz Dialog o ofercie aktywizacji** dzięki którym zdobyto cenną wiedzę na temat oceny przestrzeni publicznej i usług publicznych zarówno całego miasta, jak i poszczególnych dzielnic;
- włączenie seniorów w działania lokalne dzięki udziałowi w procesie **rewitalizacji** oraz w **Budżecie Obywatelskim**;
- uruchamianie specjalistycznych usług zwiększających mobilność, np. **transport „od drzwi do drzwi”** dla osób z trudnościami w poruszaniu się.

Wymierny obraz efektów przedstawionych wyżej działań daje rosnąca liczba osób starszych, które włączają się aktywnie w życie miasta. Seniorzy w Gdyni mimo ograniczeń płynących z wieku nie tracą statusu pełnoprawnych obywateli i włączają się aktywnie w miejskie inicjatywy.

Wizja „Gdyni przyszłości” musi czerpać ze wspólnych doświadczeń, zaś działania, które mają zapewnić Gdynianom zdrowe starzenie się powinny wypływać z wartości, na których zostało zbudowane „Miasto z morza i marzeń”: otwartości, kreatywności, przezwycięzania barier i dążenia do celu. Miasto jest otwarte na nowoczesne rozwiązania, poszukuje nowych sposobów wspierania poszczególnych grup społecznych, stawia na rozwiązania unikatowe, skuteczne i pionierskie. Kierunek rozwoju pokazuje doskonale projekt poszukiwania innowacji i inkubacji nowatorskich rozwiązań w zakresie opieki nad osobami zależnymi. Wypracowane w duchu deinstytucjonalizacji, ekonomizacji i partycypacji gdyńskie rozwiązania stają się wzorcem w prowadzeniu lokalnej polityki społecznej. Czerpanie siły rozwoju miasta z tych zjawisk społecznych, które w szerokiej percepcji niosą ze sobą słabość, to ogromna szansa i całkowity przełom w myśleniu.

Samorząd miasta ma świadomość, że praca na rzecz zrównoważonego rozwoju i otwieranie miasta na potrzeby wszystkich mieszkańców to wyzwanie wymagające zarówno czasu jak i zaangażowania ludzi na różnych poziomach zarządzania miastem – nie wszystkie rozwiązania można wprowadzić od razu, niektóre przyniosą efekt dopiero za kilka lat. Realizacja gdyńskiej polityki społecznej ukazuje nieodkryty dotąd w pełni zasób społeczeństwa dojrzałego, społeczeństwa zróżnicowanego, w którym bariery są wyzwaniem i okazją do rozwoju, a każdy etap życia niepowtarzalną szansą.